

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 331/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa obchodnej spoločnosti **Novosedlík, spol. s r. o.**, Chotárna 41, Nitra, IČO 34 104 402, zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r. o., Štefánikova trieda 6, Nitra, IČO 50 528 874, v mene ktorej koná JUDr. Peter Timko, advokát, proti upovedomeniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31 Up 1320/2022 zo 16. marca 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „upomínací súd“) č. k. 31 Up 1320/2022 zo 16. marca 2023 o postúpení veci Okresnému súdu Nové Zámky (ďalej len „upovedomenie o postúpení veci“). Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd upovedomenie o postúpení veci zrušil a vec vrátil okresnému súdu do fázy upomínacieho konania na ďalšie prejednanie, kde bude povinný posúdiť procesnú prípustnosť podaného odporu. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v postavení žalobcu bol stranou upomínacieho konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 31 Up 1320/2022, kde sa domáhal proti žalovanému zaplata sumy 11 600 eur s príslušenstvom z titulu nedoplatku na odmene za zhotovenie stavebného diela, pričom právny základ strán sporu tvorila zmluva o dielo č. 143/2021 z 20. decembra 2021 uzatvorená medzi sťažovateľom v postavení zhotoviteľa a žalovaným ako objednávateľom.

3. Upomínací súd vyhovel návrhu a 13. decembra 2022 vydal platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor. Následne upomínací súd postúpil vec Okresnému súdu Nové Zámky podľa § 10 ods. 3 v spojení s § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), čo oznámil sťažovateľovi napadnutým upovedomením o postúpení veci, ktoré mu bolo doručené 16. marca 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ s už uvedeným postupom okresného súdu nesúhlasí, pričom poukázal na skutočnosť, že právne zastúpenie žalovaného prevzala 19. decembra 2022 advokátska kancelária JAVOR – TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o., keďže sa v elektronickom upomínacom spise nachádza splnomocnenie s doložkou zaručenej konverzie vydanou Slovenskou poštou. Stalo sa tak až na základe výzvy upomínacieho súdu, ktorý neakceptoval pôvodné splnomocnenie, lebo v ňom identifikoval vadu spočívajúcu v absencii zaručenej konverzie. Nadväzujúc na uvedené, sťažovateľ uviedol, že žalovaný sa bránil proti platobnému rozkazu odporom, ktorého predpísaný formulár sa nachádza v elektronickom upomínacom spise len v nepodpísanom PDF formáte. Jednou z príloh je text odporu, ktorý bol podpísaný občianskym čipovým preukazom patriacim súkromnej fyzickej osobe menom [REDACTED].

5. Podľa názoru sťažovateľa si upomínací súd nesplnil úradnú preskúmovaciu povinnosť vyplývajúcu z § 12 zákona o upomínacom konaní. Keby to urobil, musel by sa vysporiadať s tým, že predpísaný formulár sa nachádza v elektronickom upomínacom spise len v nepodpísanom PDF formáte, pričom text odporu, ktorý je k formuláru priložený, nie je podpísaný elektronickým čipovým preukazom, resp. je podpísaný bez mandátového certifikátu znejúceho na právneho zástupcu žalovaného. Právnym zástupcom pritom nie je fyzická osoba [REDACTED], ale právnická osoba JAVOR – TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o.

6. Podľa názoru sťažovateľa tak odpor proti platobnému rozkazu nebol podpísaný oprávnenou osobou podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o upomínacom konaní, resp. nie je elektronicky podpísaný (autorizovaný) podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Z uvedeného dôvodu sa musí považovať za nepodpísaný, tzn. vykazujúci vadu povinnej všeobecnej náležitosti procesného podania podľa § 127 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Túto vadu nemožno zhojiť dodatočným podpísaním odporu vzhľadom na uplynutie lehoty, teda sa na neho hľadí, ako keby vôbec nebol podaný.

7. Podanie odporu s uvedenou vadou má podľa sťažovateľa *ex lege* za následok právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu. V tejto situácii preto nejestvuje dôvod, aby bol spis postúpený Okresnému súdu Nové Zámky, lebo takýto krok ide proti všeobecne rešpektovanej procesnej zásade *res iudicata* § 230 CSP.

8. Otázka vyhodnotenia povahy, intenzity, závažnosti a dôsledkov podpisových vád má celkom zásadný význam z pohľadu skúmania, či nastala právoplatnosť a vykonateľnosť platobného rozkazu. V takom prípade je postup upomínacieho súdu nielenže nelogický, ale aj nezákonný.

Upomínací súd voviedol sťažovateľa do stavu enormnej právnej neistoty, keďže podľa jeho názoru platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, a preto vo veci samej nemôže hmotnoprávny nárok sťažovateľa znova prejednávať Okresný súd Nové Zámky. Tento však vec prejednáva, keďže sťažovateľovi doručil 2. mája 2023 predvolanie na pojednávanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) upovedomením upomínacieho súdu o postúpení veci Okresnému súdu Nové Zámky. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd postupoval nezákonne, keďže si nesplnil preskúmvaciu povinnosť vyplývajúcu z § 12 zákona o upomínacom konaní, keď postúpil vec na základe akceptovania odporu, ktorý nebol podľa názoru sťažovateľa správne elektronicky podpísaný, resp. nebol podpísaný oprávnenou osobou.

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

11. Zmysel a účel princípu subsidiarity vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 53 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013)], podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

12. Ústavný súd podotýka, že základným cieľom upomínacieho konania bolo vytvorenie zrýchleného elektronického a formulárového konania pre rozhodovanie o peňažných nárokoch. Upomínacie konanie je (len) alternatívnym spôsobom riešenia sporov vzniknutých v súkromnoprávných vzťahoch, z ktorých vyplýva oprávnenému subjektu nárok na zaplatenie peňažnej sumy. Ak taký spor nebol právoplatne skončený v upomínacom konaní, môže sa za podmienok ustanovených zákonom „preklopiť“ do sporového konania podľa Civilného sporového poriadku. Zákon o upomínacom konaní vyslovene ráta s tým, že ak upomínací súd neodmietne podaný odpor (§ 12), vyzve žalobcu, aby navrhol pokračovať v konaní a postúpi vec príslušnému súdu (§ 14).

13. Bez toho, aby sa ústavný súd podrobne vysporiadaval s jednotlivými námietkami sťažovateľa, uvádza, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, rovnako ako právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú práva výsledkové. To znamená, že ústavný súd je oprávnený zasiahnuť na ich ochranu v zásade až po právoplatnom rozhodnutí orgánu

verejnej moci. Toto východisko je úzko spojené s princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorá sa uplatňuje až po vyčerpaní všetkých dostupných právnych prostriedkov ochrany základných práv. Úlohou ústavného súdu nie je a nemôže byť posudzovanie vecnej správnosti jednotlivých rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré svojou (procesnou) povahou nie sú spôsobilé zasiahnuť do označených práv sťažovateľa. Takýmto rozhodnutím je aj napadnuté upovedomenie o postúpení veci. V okolnostiach posudzovanej veci je totiž významné, že v dôsledku akceptovania podaného odporu a postúpenia veci síce sťažovateľovi nebola poskytnutá procesná ochrana v rámci osobitného upomínacieho konania, ale jeho právo na súdnu ochranu sa naďalej riadne realizuje v sporovom konaní pokračujúcom na Okresnom súde Nové Zámky. To vyplýva aj z predvolania na pojednávanie, ktoré sťažovateľ dodatočne predložil.

14. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základných práv označených v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu